

IV kadencja

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.

Do reprezentowania nas w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła Marka Sawickiego.

(-) Edmund Borawski; (-) Bolesław Bujak; (-) Jan Bury; (-) Zbigniew Deptuła; (-) Janusz Dobrosz; (-) Bronisław Dutka; (-) Tadeusz Gajda; (-) Józef Gruszka; (-) Stanisław Kalemba; (-) Stanisław Kalinowski; (-) Mieczysław Kasprzak; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Zbigniew Kuźmiuk; (-) Józef Mioduszeński; (-) Mirosław Pawlak; (-) Waldemar Pawlak; (-) Bogdan Pęk; (-) Zdzisław Podkański; (-) Tadeusz Polański; (-) Tadeusz Samborski; (-) Marek Sawicki; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Ryszard Stanibuła; (-) Leszek Świętochowski; (-) Wiesław Woda; (-) Adam Woś; (-) Wojciech Szczęsny Zarzycki; (-) Leszek Zieliński.

Ustawa
z dnia
o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.

Art. 1.

W ustawie z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. Nr 73, poz. 764) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Grunt rolny będący częścią gospodarstwa rolnego lub stanowiący jego całość może być przeznaczony do zalesienia, jeżeli spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) jest gruntem klasy VI lub V,
- 2) jest gruntem położonym na stoku o średnim nachyleniu powyżej 15%,
- 3) jest gruntem zdegradowanym w rozumieniu ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 16, poz. 78, z 1997 r. Nr 60, poz. 370, Nr 80, poz. 505 i Nr 160, poz. 1079, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136 i Nr 120, poz. 1268),

o ile jest przewidziany do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.";

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

"1a. Za gospodarstwo rolne uważa się gospodarstwo w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, którego właściciel w chwili złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 4,

- 1) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników co najmniej od 5 lat", albo
- 2) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników, a gospodarstwo to zostało nabyte od rolnika, który:

- a) z tytułu posiadania tego gospodarstwa podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników co najmniej od 5 lat lub
- b) po zbyciu tego gospodarstwa uzyskał emeryturę rolniczą lub rentę inwalidzką rolniczą,

3) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników i jest byłym pracownikiem państwowego przedsiębiorstwa gospodarki rolnej, w którym był zatrudniony przez okres co najmniej 5 lat.";

3) w ust. 6 skreśla się wyrazy "pkt 1-4".

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Zmiana ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia podyktowana jest potrzebą jednolitego jej stosowania przez organy administracji samorządowej.

Ustawa w swoim założeniu stwarza z jednej strony warunki zabezpieczenia socjalnego tym rolnikom, którzy gospodarują na słabych gruntach i z działalności rolniczej uzyskują znikome dochody, z drugiej zaś powoduje zintensyfikowanie pożądanego procesu zalesienia gruntów marginalnych i zwiększenia stopnia lesistości kraju.

Ustawa spowodowała zainteresowanie nie tylko ze strony rolników, do których głównie jest skierowana, ale również ze strony osób pracujących poza rolnictwem, które nabywają słabe grunty tylko w celu zalesienia i skorzystania z ekwiwalentów przewidzianych z tego tytułu. Doprecyzowanie definicji pojęcia gospodarstwa rolnego na użytek tej ustawy powinno wyeliminować próby wykorzystania dobrodziejstwa wynikającego z przepisów ustawy przez osoby nieuprawnione. Ujednolicenia wymaga również kwestia dopuszczalności zalesienia gruntów w aspekcie powiązania tych działań z planem zagospodarowania przestrzennego gminy. Brak w ustawie jednoznacznego określenia, że zalesienie gruntów rolnych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest on przeznaczony do zalesienia w miejscowym planie przestrzennego zagospodarowania lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu powodowałoby chaos przestrzenny i niekorzystne skutki z punktu widzenia interesu ogólnego. Według obecnego brzmienia ustawy mogłyby bowiem być zalesiane również grunty przewidziane w planie przestrzennego zagospodarowania pod inwestycje, np. pod budowę autostrady lub obwodnicy drogowej, co w przyszłości spowodowałoby wzrost kosztów pozyskania tych gruntów pod realizację tych inwestycji. Proponowana zmiana ustawy ma w założeniu wyeliminować takie przypadki.

Projekt nie niesie za sobą obciążeń finansowych dla budżetu państwa.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 22 luty 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia o zgodności przedstawionego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia przewiduje wprowadzenie definicji pojęcia gospodarstwa rolnego dla celów ustawy oraz zmianę przepisów zmierzającą do powiązania dopuszczalności zalesienia gruntów rolnych z planem zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem ustawy

Kwestie dotyczące przeznaczenia gruntów rolnych do zalesienia poprzez ich wyłączenie z produkcji rolnej oraz uzyskania w tym zakresie wsparcia Unii Europejskiej reguluje rozporządzenie Rady (EWG) Nr 2080/92 z 30 czerwca 1992 r. ustanawiające wspólnotowy program pomocy w związku z akcją zalesiania w rolnictwie (O.J. 1992, L 215).

Przewidziane rozporządzeniem Rady (EWG) Nr 2080/92 środki pomocy mają stanowić skuteczny bodziec do zalesiania określonych gruntów rolnych w Unii Europejskiej poprzez współudział Europejskiego Funduszu Ukierunkowania i Gwarancji dla Rolnictwa (FEOGA) w kosztach zalesiania oraz prowadzonych inwestycji na obszarach leśnych, wypłatę rolnikom i innym podmiotom rocznej premii na każdy zalesiony hektar gruntu w celu

pokrycia kosztów jego utrzymania przez pierwsze pięć lat oraz rocznej premii na wyrównanie zmniejszenia się dochodów tych osób z powodu przeprowadzonego zalesienia przez maksymalny okres lat dwudziestu.

Podmiotami uprawnionymi do korzystania z ww. form pomocy są rolnicy oraz inne osoby fizyczne i prawne dokonujące zalesienia. Przewidziany rozporządzeniem Rady (EWG) Nr 2080/92 wspólnotowy system pomocy realizowany jest przez państwa członkowskie na podstawie szczegółowych wieloletnich planów zalesienia obejmujących kraj lub dany region.

3. Układ Europejski

Art. 80 Układu Europejskiego przewiduje rozwój i umacnianie współpracy między Stronami w tak ważnej dziedzinie, jaką jest walka z pogarszającym się stanem środowiska naturalnego, a którą Strony uznały za zadanie priorytetowe. Współpraca ta w myśl ust. 2 tego artykułu koncentruje się m.in. na oddziaływaniu rolnictwa na środowisko naturalne i zagadnieniach ochrony lasów.

Ponadto, zgodnie z art. 44 ust. 2 w okresie stowarzyszenia ze Wspólnotami Europejskimi Polska zobowiązała się do nie ustanawiania żadnych nowych regulacji prawnych, które wprowadzałyby dyskryminację w odniesieniu do zakładania i prowadzenia działalności na terenie Polski przez przedsiębiorstwa i obywateli Wspólnot, w porównaniu z własnymi przedsiębiorstwami i obywatelami (tzw. zasada *standstill*).

Jednocześnie art. 68 stanowi, iż Strony uznają, że istotnym warunkiem wstępnym integracji gospodarczej Polski ze Wspólnotą jest zbliżanie istniejącego i przyszłego ustawodawstwa Polski do ustawodawstwa istniejącego we Wspólnocie. Polska podejmie wszelkie starania w celu zapewnienia zgodności jej przyszłego ustawodawstwa z ustawodawstwem Wspólnoty.

„Zapewnienie zgodności” obejmuje: zmiany w obowiązujących już aktach prawnych, uchwalanie ustaw zawierających nową materię regulacyjną, wydawanie aktów wykonawczych.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

Opiniowany projekt nowelizacji ustawy wprowadza do art. 3 ustawy z dnia 8 czerwca 2001 o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz. U. z 2001 r. Nr 73, poz. 764) nowy ust. 1a zawierający definicję pojęcia gospodarstwa rolnego.

Proponowana zmiana powoduje istotne ograniczenie, w stosunku do obecnie obowiązującej ustawy oraz do rozporządzenia Rady (EWG) Nr 2080/92, zakresu podmiotowego jej stosowania do właścicieli gospodarstw rolnych, którzy w chwili złożenia wniosku o wyrażenie zgody na przeznaczenie gruntu rolnego do zalesienia podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 1990 r. Nr 7, poz. 25 ze zm.) ubezpieczenie społeczne rolników obejmuje mających obywatelstwo polskie rolników i pracujących z nimi domowników.

Wprowadzenie do ustawy przepisu art. 3 ust. 1a powoduje, iż jedynymi osobami uprawnionymi do zmiany przeznaczenia gruntu rolnego na leśny oraz do korzystania z prawa do miesięcznego ekwiwalentu za wyłączenie gruntu z upraw rolnych i prowadzenie uprawy leśnej stają się wyłącznie rolnicy mający obywatelstwo polskie. Przepis ten jest sprzeczny z zawartym w art. 12 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską podstawowym zakazem dyskryminacji ze względu na przynależność państwową jak i przepisami rozporządzenia Rady (EWG) Nr 2080/92 nie przewidującego wymogu obywatelstwa.

Jednocześnie przepis art. 3 ust. 1a skutkujący wyłączeniem obywateli Unii Europejskiej spod zakresu zastosowania ustawy należy uznać za sprzeczny z ww. zasadą *standstill* z art. 44 ust. 2 Układu Europejskiego, gdyż stanowi przekroczenie zakazu ustanawiania przez Polskę nowych przepisów, które wprowadzałyby dyskryminację podmiotów pochodzących z obszaru Wspólnot w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski.

• Ponadto, jak stwierdzono wyżej w pkt. 2 niniejszej opinii, zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) Nr 2080/92 odbiorcami pomocy z tytułu dokonanego zalesienia są nie tylko rolnicy ale również inne osoby fizyczne i prawne, podejmujące się zalesienia gruntów rolnych położonych w Unii Europejskiej lub utrzymujące grunty rolne już zalesione.

Zastrzeżenie niektórych form pomocy wyłącznie rolnikom przewidziano w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 2080/92 jedynie w ograniczonym zakresie. Po pierwsze, w przypadku szybko rosnących gatunków uprawianych w krótkim czasie prawo do otrzymania pomocy przeznaczonej na pokrycie kosztów zalesienia mają wyłącznie rolnicy prowadzący gospodarstwo rolne jako główne zajęcie zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt a) rozporządzenia (EWG) nr 2328/91, pod warunkiem, że plantacja jest dostosowana do lokalnych warunków zgodnych ze środowiskiem. Po drugie, wyłącznie rolnicy lub ich stowarzyszenia są uprawnieni do pomocy inwestycyjnej udzielanej w celu melioracji gruntów zalesionych w zakresie wyposażania ich w osłony przeciwwiatrowe, przesieki, punkty wodne i drogi leśne oraz w celu melioracji plantacji dębów korkowych. W pozostałym zakresie środki pomocy finansowej przysługują również innym osobom fizycznym i prawnym.

Art. 3 ust. 1a projektu ustawy, zawężając zakres podmiotowy zastosowania ustawy wyłącznie do rolników, jest sprzeczny z rozporządzeniem Rady (EWG) Nr 2080/92.

V. Konkluzje

Przedstawiony poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia – w części ustanawiającej przepisy dyskryminujące ze względu na przynależność państwową osoby nie mające obywatelstwa polskiego oraz zawężającej zakres podmiotowy zastosowania ustawy wyłącznie do rolników - jest (wbrew twierdzeniom zawartym w uzasadnieniu projektu) sprzeczny z prawem Unii Europejskiej i z obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego. W pozostałej części projekt pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Integracji Europejskiej

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Warszawa, dnia 18 marca 2002 r

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Komisja Europejska

EUR-026- 08/02

Cyber

20 Mar 2002

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Pan Marek Borowski

w miejscu

Szanowny Panie Marszałku!

W związku ze skierowaniem Marszałka Sejmu w dniu 8 marca br., Komisja Europejska przedstawia opinię o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia i opinię o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy o grach losowych, zakładach wzajemnych i grach na automatach w związku ze zgłoszonymi przez Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu – w trybie art. 31 ust. 7 regulaminu Sejmu - wątpliwościami co do zgodności projektów z prawem Unii Europejskiej.

Przewodniczący Komisji

/Józef Oleksy/

Opinia nr 9
Komisji Europejskiej
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej
poselskiego projektu ustawy
o zmianie ustawy o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia

Komisja Europejska na swoim posiedzeniu w dniu 15 marca 2002 r. zapoznała się ze stanowiskiem przedstawiciela wnioskodawców oraz z przygotowaną przez Biuro Studiów i Ekspertyz Kancelarii Sejmu opinią w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia

Przedmiotem regulacji projektu jest wprowadzenie dla celów ustawy o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia definicji pojęcia gospodarstwa rolnego oraz zmiana przepisów zmierzająca do powiązania dopuszczalności zalesienia gruntów rolnych z planem zagospodarowania przestrzennego gminy.

Kwestie dotyczące przeznaczania gruntów rolnych do zalesienia poprzez ich wyłączenie z produkcji rolnej oraz uzyskania w tym zakresie wsparcia Unii Europejskiej reguluje rozporządzenie Rady (EWG) Nr 2080/92 ustanawiające wspólnotowy program pomocy w związku z akcją zalesienia w rolnictwie.

Podmiotami uprawnionymi do korzystania z form pomocy stworzonej przez program są osoby fizyczne i prawne dokonujące zalesienia.

Opiniowany projekt nowelizacji ustawy wprowadza do art. 3 ustawy o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia nowy ust. 1a zawierający definicję pojęcia gospodarstwa rolnego. Proponowana zmiana ograniczy zakres podmiotowego stosowania obecnie obowiązującej ustawy do właścicieli gospodarstw rolnych, którzy - w chwili złożenia wniosku o wyrażenie zgody na przeznaczenie gruntu rolnego do zalesienia - podlegali ubezpieczeniu społecznemu. Zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników, ubezpieczenie to obejmuje jedynie rolników mających polskie obywatelstwo i ich domowników.

Wprowadzenie takiego przepisu spowoduje sprzeczność z zawartym w art. 12 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zakazem dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, jak i przepisami rozporządzenia Rady (EWG) Nr 2080/92, nie przewidującego wymogu obywatelstwa.

Jednocześnie przepis art. 3 ust. 1a skutkujący wyłączeniem obywateli UE spod zakresu zastosowania ustawy należy uznać za sprzeczny z zasadą *standstill* z art. 44 ust. 2 Układu Europejskiego.

Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 2080/92, w ograniczonym zakresie zastrzega niektóre formy pomocy tylko dla rolników. Zawężenie zakresu podmiotowego stosowania ustawy jest sprzeczne z tym rozporządzeniem.

W konkluzji Komisja stwierdza, że projekt ustawy jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Przewodniczący Komisji

Józef Oleksy

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 11 kwietnia 2002 r.

Cena 0,48 zł + 22% VAT

